

Nowy instrument prawny, wprowadzony do polskiego porządku karnego 14 marca 2024 roku, przeszedł w ostatnich miesiącach fazę intensywnego wdrożenia. Statystyki udostępnione przez Ministerstwo Finansów oraz dane dotyczące egzekucji skarbowej wskazują na dynamiczny wzrost liczby orzeczeń o przepadku pojazdów mechanicznych oraz ich równowartości. Choć przepisy te budziły liczne dyskusje na etapie legislacyjnym, bieżący rok pokazuje, że stały się one realną i dotkliwą sankcją, z którą muszą liczyć się sprawcy przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w ruchu lądowym.

Tysiące orzeczeń w 2025 roku

Skala stosowania nowego środka karnego znacząco wzrosła w porównaniu do roku ubiegłego. Według oficjalnych danych, od 1 stycznia do 30 września 2025 roku do naczelników urzędów skarbowych wpłynęło aż 4,4 tys. orzeczeń o przepadku pojazdu. Dla porównania, w okresie od wejścia przepisów w życie (marzec 2024) do końca ubiegłego roku, takich orzeczeń było 1,3 tys. Tak wyraźny skok statystyczny eksperci tłumaczą zakończeniem wielu procesów sądowych, które wcześniej toczyły się jeszcze według starych zasad, korzystniejszych dla sprawców.

Obecnie mechanizm ten nie jest już traktowany jako rozwiązanie marginalne. Sądy oraz organy ścigania coraz sprawniej posługują się tym instrumentem, szczególnie w sytuacjach, gdy kierowca posiada we krwi co najmniej 1,5 promila alkoholu. W takich przypadkach przepadek co do zasady jest obligatoryjny, chyba że zajdzie „wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami”.

Samochody za 14 milionów złotych

Efekty działań urzędów skarbowych widać nie tylko w liczbie dokumentów, ale przede wszystkim w wynikach finansowych. W ciągu pierwszych dziewięciu miesięcy 2025 roku sprzedano 3,5 tys. pojazdów, wobec których zapadły prawomocne wyroki. Łączna kwota uzyskana z tych licytacji wyniosła ponad 14,2 mln zł. Średnia wartość sprzedanego auta oscyluje wokół 4 tys. złotych, co prowadzi do ciekawych wniosków dotyczących postaw kierowców.

Niska średnia cena licytowanych aut może sugerować, że osoby decydujące się na jazdę „na podwójnym gazie” mają świadomość rygorystycznych przepisów i unikają korzystania z drogich samochodów, aby zminimalizować ewentualne straty finansowe. Eksperci podkreślają jednak, że bez względu na rynkową wartość pojazdu, kara ta ma być nieuchronna i realna, stanowiąc wyraźny sygnał dla społeczeństwa.

Rekordowe kwoty za równowartość pojazdu

Ustawodawca przewidział również sytuacje, w których fizyczny przepadek auta jest niemożliwy – na przykład gdy pojazd nie należał do sprawcy, został przez niego ukryty lub darowany osobie trzeciej. W takich przypadkach orzekany jest przepadek równowartości pojazdu. Dane za rok 2025 wskazują, że ten aspekt sankcji jest niezwykle skuteczny pod względem finansowym.

W ciągu trzech kwartałów br. wydano 978 orzeczeń dotyczących przepadku równowartości na łączną kwotę przekraczającą 42,9 mln zł. Jest to gigantyczny wzrost w stosunku do roku 2024, kiedy to wydano jedynie 128 takich orzeczeń. Kwoty te pokazują, że państwo odzyskuje należności w sposób bezwzględny, a sankcja przestaje być jedynie symbolicznym zapisem w kodeksie, stając się potężnym uderzeniem w portfel sprawcy.

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: środa, 24, grudzień 2025 08:49

Tomasz Smaś

Odsłony: 1173

Prewencja czy tylko represja?

Mimo sukcesu finansowego i sprawnej egzekucji, specjaliści od bezpieczeństwa ruchu drogowego wskazują na niepokojące zjawisko. Fakt, że w niecały rok orzeczono przepadek wobec ponad 4 tysięcy osób z wynikiem powyżej 1,5 promila, świadczy o tym, że sama surowość kar nie eliminuje problemu nietrzeźwości na drogach. Wskazuje się na konieczność dalszej edukacji oraz zintensyfikowania kontroli drogowych.

Skuteczność przepisów o konfiskacie będzie można w pełni ocenić dopiero po głębszej analizie długofalowych statystyk wypadków i kolizji. Aby środek ten działał jako straszak, musi być postrzegany jako nieodwołalny i dotkliwy dla każdego, bez względu na status zawodowy czy majątność. Tylko jednoznaczność i nieuchronność kary mogą przynieść oczekiwaną zmianę zachowań kierowców i poprawę bezpieczeństwa na polskich drogach.

Źródło: IP